

Välkommen till gemensam årsstämma för
HEMAB och Härnösandshus.

Tisdag 4 april - Sambiblioteket

ÅRETS
TALARE
2014

Inspiratör och föreläsare Milad Mohammadi

- ▶ 17.00 Formell årsstämma för respektive bolag - alla är välkomna att lyssna!
- ▶ 17.45 Paus
- ▶ 18.00 Ingemar Forzelius (VD HEMAB) och Göran Albertsson (VD Härnösandshus) redovisar året som gått
- ▶ 19.00 Fika
- ▶ 19.30-20.30 Milad Mohammadi: *Olikaheter är våra största möjligheter! Hur vi kan bygga verksamheter och samhällen som ser lösningar istället för problem.*

HEMABinfo

ges ut av
Härnösand Energi & Miljö AB
Ansvarig utgivare: Andreas Einarsson
E-post: andreas.einarsson@hemab.se
Telefon: 0611-55 75 00 • www.hemab.se

Lampa till förmån för barn i Kenya

Lampan är specialdesignad av Mathias Johansson särskilt för Elens dag.

Den 23 januari uppmärksammade vi Elens dag genom att utlysa en tävling. Den som nominerade någon som lyser upp deras tillvaro i vintermörkret och gav en motivering till detta kunde vinna en fin, designad lampa. Vinnare blev Frida Sjögren som både blivit nominerad och själv hade nominerat andra.

Genom köpet av lampan bidrog HEMAB med 500 kronor till Give Watts, vilka distribuerar solcellslampor till skolbarn i Kenya som saknar elektricitet. Du kan också bidra till Give Watts. Besök gärna www.givewatts.org och läs mer om deras projekt.

Familjedags-traditionen trotsade väder och vind på Vårdkasen

Familjedagen på Vårdkasen har blivit en tradition som vi på HEMAB tycker mycket om och som vi upplever att många härnösandsbor också uppskattar. Trots mulet och lite gråtrist väder sökte sig många till "Vårtan" för att njuta av skidåkning, fika och trevligt umgänge. Vi fick en härlig dag tillsammans i backen. Tack till alla som kom och till Härnösands Alpina för gott samarbete ännu en gång!

ORD FRÅN INGEMAR

MED FORTSATT FOKUS PÅ HÅLLBARHET går vi nu in med full fart i det nya året. I januari driftsattes biogasanläggningen i Åland, vilket är ett tydligt exempel på vårt arbete för ekologisk hållbarhet, men vi jobbar även för ekonomisk och social hållbarhet i Härnösand. Du kan läsa mer om detta arbete i vår årsredovisning som landar i alla härnösandsbors brevlådor i början av april.

DET HÄR BLIR MITT SISTA Ord från Ingemar till er som läser HEMABinfo. Det har varit en innehållsrik och spännande resa jag har gjort med HEMAB och jag är stolt över allt vi har åstadkommit tillsammans. Nu känns det dock skönt att kunna lämna över företaget i nya, kompetenta händer och själv kunna stänga av telefonen som omväxling.

DEN 4 APRIL har vi öppen årsstämma på Sambiblioteket. I år kommer vi ha gemensam stämma med Härnösandshus och vi gästas av Milad Mohammadi som 2014 utsågs bland annat till Årets talare och Årets inspiratör för hållbar samhällsutveckling. Det blir en intressant kväll. Varmt välkommen!

Ingemar Forzelius
Ingemar Forzelius, VD

OM VAD VI GÖR FÖR DIG SOM KUND

HEMABinfo

30 laddstolpar med totalt 60 laddpunkter är målet när hela projekt SiSL är slutfört. Projektledare Andrea Hall ser en ökad möjlighet att ladda bilen, både i tätorten och på landsbygden, som en förutsättning för att fler ska satsa på elbil.

Foto: Johannes Erikson

Nu laddar vi Härnösand!

Måndagen den 6 februari genomförde kommunalrådet Karin Frejarö och HEMABs projektledare Andrea Hall de första laddningarna vid de nya stolparna för laddning av elbilar på Högsletten.

Stolparna var först att driftsättas, av de många nya som kommer uppföras i Härnösand de närmsta månaderna. — Totalt sätter vi upp 30 nya fordonsladdare på 22 olika platser i kommunen fram till år 2019, säger Andrea Hall, projektledare på HEMAB. När arbetet är färdigt kommer Härnösand kunna ståta med inte mindre än 60 nya laddpunkter vilket känns riktigt kul att kunna erbjuda våra kommunmedborgare och besökare.

För en levande landsbygd

Tillgången till platser att ladda på har identifierats som en viktig faktor vid valet om man ska köpa elbil eller inte. — Ja en god tillgång av laddpunkter ser jag som en förutsättning för att fler ska välja elbilen som alternativ till de fossildrivna bilarna, säger Andrea Hall.

Självklart är det även viktigt att landsbygden får goda förutsättningar att ladda elbilar, så vi kommer förutom i tätorten Härnösand även bygga laddplatser i Viksjö, Ålandsbro, Hälledal och Brunne — allt för att möjliggöra elbilsanvändandet även på landsbygden. För oss är det viktigt att hela Härnösand ska leva!

Besök i fjärrvärmens hjärta

Dags att söka sommarjobb!

Nu blir matavfallet äntligen gas!

Sortera ditt glas rätt – det gör skillnad!

Det är lätt att tro att glas är glas och ska återvinnas på samma sätt rakt av. Tyvärr är det inte så enkelt. Olika sorters glas är framställda för olika syften och har olika egenskaper. Fönsterglas har en sammansättning, dricksglas en annan och burkar och flaskor en tredje för att nämna några. Det glas du ska lägga i flerfackskär- len är glas som en gång har varit förpackningar, det vill säga flaskor och burkar. Inget annat glas ska läggas i facket för glas i flerfackskär- len, eftersom det förstör glasmassan. Övrigt glas lämnas som deponi på återvinningscentralen.

Exempel på glas som ska återvinnas som förpackningar i flerfacks- kärlet, på återvinningsstationen eller återvinningscentralen.

Därför ska du återvinna glasförpackningar...

Det material som används i glasför- packningar är huvudsakligen så kallat sodaglas, som till tre fjärde- delar består av kiseldioxid. Vid återvinning kan energiåtgången minskas med 20 procent då det inte krävs lika hög temperatur för att smälta färdigt glas som för att smälta råvarorna. Så fortsatt sortera dina glasförpackningar. Det gör skillnad!

Kort om projekt SiSL

HEMAB genomför satsningen på en ökad laddinfra- struktur tillsammans med Biofuel Region inom projektet Stolpe in för Stad och Land (SiSL). Projektet samfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden och övriga medfinansierare är Härnösands kommun, Härnösandshus, Kommunfastigheter, Hemfosa och Länsmuséet Västernorrland. Du kan följa projektet och utbyggnaden av laddplatser projektets webbsida www.hemab.se/laddstolpar.

Laddplats- erna kommer placeras både i tätorten och på landsbygden. Detaljerad karta över tätorten finner du på projektets webb- sida [hemab.se/ laddstolpar](http://hemab.se/laddstolpar).

Äntligen blir det gas av potatisskalen!

■ Vår ambition att sluta det lokala kretsloppet är äntligen verklighet och härnösandsborna kan nu köra bil med gas från sina egna potatisskal. Samtliga produktionssteg i biogasanläggningen är nu tagna i drift!

Under vintern har ett intensivt arbete med att färdigställa och provköra biogasanläggningen i Åland pågått och den 11 januari genomfördes med lyckat resultat slutbesiktningen av röttningsanläggningen där biogasen genereras. Efter det drift- sattes både gasuppträdning och den kompressorstation där gasen komprimeras för att sedan lagras i gasflaskor på mobila gasflak.

— Det känns fantastiskt att vi nu kan erbjuda närpro- ducerad fordonsgas från insamlat matavfall, det här har vi verkligen sett fram emot, säger projektledare Pär Marklund. Alla mål i projektet är infriade med råge.

Tre kommuners matavfall

Matavfallet kommer numera inte bara från Härnösand, utan även från Sundsvall och Örnsköldsvik. Som en extra bonus för miljön regionalt har vi även avtalat med AGA att köra fordonsgas till Sundsvall för avsättning på den regionala marknaden.

— Ja det stämmer, vi tar även emot och rötar allt matavfall från Sundsvall och Örnsköldsvik, bekräftar Jonas Jacobsson, Platschef vid Ålands återvinningsanläggning. Den gas som utvinns och som vi inte själva kan avsätta vid vår tankstation transporterar vi till Circle K i Sundsvall genom ett samarbete med AGA. Det känns fantastiskt att vår relativt småskaliga anläggning kan

- Det känns fantastiskt att vår relativt småskaliga anläggning kan bidra med så stor miljönytta, säger Jonas Jacobsson, Platschef vid Ålands återvinningsanläggning.

BioFuel Regions styrelse besökte biogas- anläggningen i februari.

bidra med så stor miljönytta, konstaterar han.

BioFuel Region på besök

BioFuel Region verkar för kompetensspridning, en fossilfri fordonsflotta och en utvecklad bioekonomi i norra Sverige. Styrelsen var på besök i Åland i februari.

— Det är mycket kul och spännande med anläggningen. Det

är ett projekt som pågått under en längre tid och nu får vi se det i full drift, det är spännande, säger Lena Karlsson Engman, Ordförande i BioFuel Region.

Även Ola Burström från Skellefteå Kommun var positiv.

— Det har varit intressant att se tekniken med torrrotningen, och hur man använder det i produktion på liten skala. Jag kommer att ta med mig detta till mina kollegor.

Invigning i vår

Under våren väntar en större invigning av hela biogasanläggningen. Håll utkik efter exakt datum och ta chansen att se anläggningen med egna ögon!

Ta en titt på filmen från Åland när första flaket precis har fyllts med fordonsgas!

Fjärrvärmekunder fick en titt bakom kulisserna

■ I december genomförde vi våra årliga kundträffar för fjärrvärmekunder. Denna gång fick deltagarna ta en titt bakom kulisserna på Kraftvärmeverket och många tog chansen att lära sig mer om fjärrvärmens hjärta i Härnösand.

Träffen inleddes med att Andreas Einarsson, chef för Kommunikation och Externa relationer på HEMAB, berättade om företagets framtidsplaner, varefter Marcus Tärnvik, chef för affärsområde Fjärrvärme, berättade om fjärr- värmeverksamheten under året som gått.

Efter det delades gruppen in i mindre sällskap som fick en rundtur i anläggningen med möjlighet att ställa frågor. Per

Åslin och Kenneth Edholm på Kraftvärmeverket guidade kunderna förtjänstfullt genom fjärrvärmens teknologi medan andra, väntande grupper, bjöds på fika. Det var elever från Kastellskolan som hade bakat riktigt gofika som vi hade förmånen att få bjuda på. Allt som allt hoppas vi att kunderna som deltog kände att det blev en lika lyckad kväll som vi tyckte att det blev.

Elias Lidén, Amanouil Sahdo, Isak Jarl, Vladimir Martukans och Simon Andersson från Kastellskolan försåg besökarna med hembakat fika.

Foto: Lars Wahlström

Projekt Södra Härnön går framåt enligt plan

■ Nu är arbetet med att dra kommunalt vatten och avlopp på södra Härnön i full gång och framdriften går som planerat.

Ungefär 1,5 av de 9 kilometer rörgrav som är projek- terade att grävas ut på södra Härnön är nu klar och så här långt går allt enligt planerna.

— Vi har haft gynnsamt väder och bra markförhållanden så vi håller tidplanen vad gäller schaktning och framdrift, säger Peter Norberg, Projektledare på HEMAB.

Grävarbetet är planerat att pågå fram till slutet av juni för att sedan pausa några veckor under sommaren.

— Vi gör vad vi kan för att störa så lite som möjligt, konstaterar Norberg. Inför grävstart kändes det viktigt att ha sittningar med Länsstyrelsen och föra diskussioner kring olika naturvärden i området och vi har även gjort vad vi kan för att i möjligaste mån tillmötesgå olika önskemål som funnits från de boende här ute. Nu hoppas vi på en fort- satt mild vår, så att vi kommer så långt som möjligt innan sommarens semestrar.

Mer detaljerad information om projektets fortskridande kommer skickas ut till berörda fastighetsägare under våren.

Antalet grävda meter per dag varierar mycket beroende på vilka markför- hållanden som råder på den aktuella platsen.

Foto: Peter Norberg

31 mars

Kom ihåg att ansöka!

Hallå, föreningar kring vårdkasen!

Nu är det hög tid för föreningar och organisationer i anknytning till Vårdkasen att söka vindkraftspengar. Har ni en bra idé om hur ni skulle kunna utveckla verksamheten till förmån för en bred målgrupp? Sök pengar via HEMABs webbsida www.hemab.se/vindkraftsansokan senast den 31 mars!

Foto: Marilda Zeneli

Sommarjobba på HEMAB

Tiden går fort och nu går vi våren till mötes! Om du är sugen på att sommarjobba på HEMAB behöver vi få in din ansökan **senast den 31 mars**. Vi tar emot feriearbetare från 16 år, men det är bra att känna till att minst B-körkort krävs för många av arbetsuppgifterna och att anställningarna görs utifrån det. Du ansöker via vår webbsida www.hemab.se/jobbsokan.

